

Katona Zsigmond

Katonatelepi KÖZÜGYEK

X. évfolyam 11. szám | 2024. NOVEMBER

BORBÁS, KATONATELEP, SZOLNOKIHEGY, TÁLFÁJA, TÖREKVÉS, ÜRRÉT, VACSIHEGY HÍREIVEL

MEGJELENIK HAVONTA

OKTÓBERFEST

5.

INTERJÚ MIKULÁS FERENCCEL

7.

HAGYOMÁNY ÉS SZÜRET

8.

PLÉBÁNAI SZINÓDUS

10.

NOVEMBER – Szent András hava – Őszutó – Enyészet hava

November a március-sal kezdődő régi római naptár szerint az év kilencedik hónapja volt. Elnevezése innen ered, a latin novem (kilenc) szóból. Julius Caesar (i.e. 100-44) naptárreformja óta a 30 napos november a tizenegyedik hónap. Nálunk e hónapot Szent András havának vagy őszutónak hívták. Régi magyar elnevezés szerint pedig enyészet havának.

Juhász Ferenc A kertekre leszállt a dér

A kertekre leszállt a dér, kékülten pereg a levél, rozsdásra váltak a rétek, üres a madárfészek.

Lassú, nehéz esők jönnek, és megcsapkodják a földet, s ha a hús felhők elfognak, a sárban barmok tocsognak.

Nézd, ez az ősz. De jön a tél. Hulló tollától a föld fehér. Hártyás a víz, ez már a jég. Kék füst száll, csöndes a vidék.

NOVEMBERI JELES NAPOK

November 1.: Mindenszentek Ünnepe

November elsején, a Mindenszentek napján a naptárban név szerint nem említett megdicsőült lelkekre, a keresztény egyház vértanúira és szentjeire, másodikán pedig a halottakra emlékezünk.

Hivatalosan III. Gergely pápa (731–741) jelölte ki a mindenszentekről való megemlékezés napjává november elsejét, és több mint száz évvel később IV. Gergely (827–844) tette egyetemes ünnepé. Sokan úgy hiszik,

hogy elsején van a halottak napja. Ez abból ered, hogy az elhunyt hozzátartozóikra emlékező családok a halottak napja (tehát másodika) előtti napon mennek ki a temetőbe.

Az előzőleg rendbe hozott, virágokkal, koszorúkkal feldíszített sírokon, este gyertyákat és mécseseket gyújtanak, utalva az örök világosságra.

Az idegenben elhunytakért a temető keresztjénél gyújtanak gyertyát, otthon a háznál pedig annyi gyertyát égetnek, ahány halottja van a családnak.

November 1.: Teleki Sámuel Afrika-kutató születésnapja November 2.: Illyés Gyula születésnapja

**November 3.:
Magyar Tudomány Napja**
A kormány 1997-ben november 3-át a Magyar Tudomány Napjává nyilvánította annak emlékére, hogy 1825-ben ezen a napon a pozsonyi Országgyűlésen gróf Széchenyi István felajánlotta birtokainak egy éves jövedelmét, 60 ezer forintot a Magyar Tudós Társaság – a mai Tudományos Akadémia – megalapítására.

Folytatás a 2. oldalon

Kattints a Katonatelepi közügyek Facebook-csoportra!

November 4.:**Nemzeti gyásznapi – az 56-os forradalom leverésének napja**

1956 november 4-én 1956. október 23-án békés tüntetéssel kezdődő, fegyveres felkeléssel folytatódó forradalom bontakozott ki a Rákosi Mátyás nevével összefonódó kommunista diktatúra és a szovjet megszállás ellen. A forradalom a Magyarországon tartózkodó szovjet csapatok beavatkozása után fegyveres szabadságharcra változott. A forradalom sorsát a szovjet katonai invázió pecsételte meg november 4-én, négy nappal azután, hogy a Nagy Imre vezette magyar kormány kinyilvánította az ország semlegességét és felmondta a Varsói Szerződést.

Az orosz haderő segítségével után immár másodízben bukott el a magyar forradalom és szabadságharc. Csakúgy, mint az 1848-49-es események után 1956-ban is hatalmas megtorlás következett. A forradalom vezetőit: Nagy Imre miniszterelnököt, Maléter Pál honvédelmi minisztert, Gimes Miklós újságírókat 1958. június 16-án koncepció per után kivégezték. Szilágyi József – Nagy Imre személyi titkára – ügyét elkülönítették, őt 1958 áprilisában végezték ki. Losonczy Géza államminiszter a per tárgyalása előtt, máig tisztázatlan körülmények között halt meg a börtönben. A megtorlás során a forradalomban való részvételért kivégeztettek száma (az eltérő adatokat közlő források szerint) 220-340 volt, ezeket ítélték börtönbüntetésre, internálásra.

November 7.:**Erkel Ferenc születésnapja****November 11.:****Szent Márton nap**

A Saváriában született Márton jólelkűsége, emberszeretete, irgalmassága, betegek és szegények iránti részvétele, egyszerű életmódja miatt a katonák, koldusok és számos mesterség védőszentjeként is tisztelték.

Nálunk Szent Mártonra emlékezve, országsszerte nagy lakomákat tartanak, hogy egész évben legyen bőséges ételmük

és italuk. Ilyenkor vágják le a tömött-hízott ludakat, mert „Aki Márton napján libát nem eszik, egész éven át, éheznek.” Számos időjárásjóslás kötődik e naphoz: „Márton olykor fehér lovon jár”, vagyis eshet a hó, „ha Márton lúdja jégen áll, karácsonykor sárban botorokál”, „ha jókedvű Márton, kemény lesz a tél”.

November 11.:**Katona József születésnapja****November 13.****Magyar Nyelv Napja**

A Magyar Országgyűlés 2011. szeptember 26-án egyhangú szavazással fogadta el A magyar nyelv napjáról szóló országgyűlési határozatot, s ezzel november 13-át jeles nappá nyilvánította: nemzeti összetartozásunk legfőbb zálogának ünnepévé. Ugyanis ezen a napon tették a magyart államnyelvvé 1844-ben.

November 13.:**Klebsberg Kunó****születésnapja****November 14.:****Cukorbeteg Világnapja /
Diabétesz Világnap****November 14.****Áprily Lajos születésnapja****November 16.****Magyar Szentek Emléknapja**

November 16-án azokat a szenteket ünneplik, akiknek az ereklyéit magyar templomokban tisztelik és azokat a szenteket, akiknek nincsen külön ünnepük, de itt éltek magyar földön, akár a honfoglalás előtt, akár utána.

November 17.:**Budapest ünnepnapja**

1873-ban ezen a napon egyetűsült Pest, Buda és Óbuda.

November 17. Csokonai Vitéz**Mihály születésnapja****November 18.:****Zrínyi, a költő és hadvezér
halála****November 19.:****Vörösmarty Mihály halála****November 19.:****Árpád-házi Szent Erzsébet
ünnep**

Temetésének napján, november 19-én az odaadó istenszeretetről, szegények iránti

együttérzéséről és számtalan csodálatos tetteről ismert Árpád-házi Szent Erzsébetre (1207–1231) emlékezik a katolikus egyház. A népi megfigyelés szerint Erzsébet napja körül gyakran megváltozik az időjárás, hideg után enyhülés, enyhe időt követően lehűlés várható, és sokszor ilyenkor esik le az első hó. Ez utóbbira szokták mondani, hogy „Erzsébet megrázza pendelyét”, vagy „Erzsike megrázza dunyháját”.

November 22.:**A Magyar Közoktatás Napja**

Pedagógusok Szakszervezete a magyar közoktatás helyzetének, gondjainak bemutatására, valós társadalmi megítélésének elősegítése céljából 1991-ben kezdeményezte, hogy november 22-én tartsák a Magyar Közoktatás Napját.

**November 22. Ady Endre
születésnapja****November 25.****A Magyar Labdarúgás Napja**

A magyar labdarúgó „Arany-csapat” 1953. november 25-én a londoni Wembley stadionban 6 : 3 arányban legyőzte a hazai pályán akkor már 90 éve veretlen angol válogatotat. A sporttörténeti győzelem emlékére a Magyar Labdarúgó Szövetség 1993-ban november 25-ét a Magyar Labdarúgás Napjává nyilvánította.

November 25.: Katalin nap

Katalin ünnepén, november 25-én a számos pogány filozófus tiszteletét kivívó szent, a mártírhalt halt keresztény hittérítőre, Alexandriai Katalinra emlékeznek. Ő a házasságra váró lányok védőszentje, de pártfogójukként tisztelik a fuvarosok, molnárok, fazekasok, bognárok, takácsok is. Ünnepe házasságjósásra is alkalmas, ugyanis, ha az ezen a napon vízbe tett ág kiszárad karácsonyra, a kíváncsi lány nem sokára férjhez megy. A népi időjárási regula szerint a Katalin napi hideg időt enyhe karácsony követi, vagyis, ha Katalin kopog, karácsony locsog.

November 26.:**Babits Mihály születésnapja****November 27.:****Pilinszky János születésnapja****November 27. „Ne vásárolj semmit!” Világnap**

A „Ne vásárolj semmit” napot Ted Dave kezdeményezte 1992-ben. Ted Dave a reklám szakmában dolgozott. Elhatározta, hogy tesz valamit a reklámok állandó túlvásárlásra buzdítása ellen. Ettől kezdve a vásárlásmentes napot egyre több országban tartották meg. A „Ne vásárolj semmit” napokon a különböző országokban és városokban nagy tömegeket megmozgató és figyelemfelkeltő akciókat szerveznek, amelynek során felhívják a lakosságot, hogy figyeljenek oda saját vásárlási szokásaikra.

November 27.:**A Nobel-díj átadásának napja**

A Nobel-díj alapításának napja. A Nobel-díjat a svéd kémikus, feltaláló Alfred Nobel alapította. Az 1895. november 27-én megfogalmazott végrendeletében úgy rendelkezett, hogy vagyonának kamataiból évről évre részesedjenek a fizika, kémia, fiziológia, orvostudomány és az irodalom legjobbjai, és személy szerint az, aki a békéért legtöbb erőfeszítést tett. A díjjal járó összeg jelenleg tízmillió svéd korona (kb. 300 millió Ft).

November 30.: András nap

Pontosan három héttel és három nappal karácsony előtt, november utolsó napján ünnepeljük Szent Andrást, a galileai halászt, Krisztus 12 apostolának egyikét, Simon (a későbbi Péter) testvérét. János evangéliuma őt tekint Jézus első hívének. Térítő útján a szkítáknak hirdette az evangéliumot, eljutott a Volgáig, később Oroszország védőszentje lett. Megalapította a bizánci egyházat. Nem sokkal ezután a görög Pátré (a mai Patrasz) városában átlósan ácsolt, X alakú keresztet feszítették, azóta az ilyen keresztet, András-keresztnek nevezik. András napjához számos a jövővel kapcsolatos hiedelem és szerelmi varázslás kötődik. A jóvendölések, a jóslási praktikák legtöbbje a jóvendőbeli megtudakolásával és házasság esélyével volt kapcsolatos, melyet a fiatal lányok titokban végeztek.

Forrás: Wikipédia

Havi számvetés

Kedves Választókerületi Lakosok!

A közös karácsonyozást 2024. december 15-én vasárnap tartjuk a katonatelepi Katona Zsigmond emlékparkban. Szeretettel várunk mindenkit egy kis forralt borra, teára, közös ünneplésre.

A fát – természetesen – ahogy minden évben, úgy most is közösen díszítjük fel.

De még mielőtt karácsonyi hangulatba kerülnénk térjünk vissza októberre, hogy mi is történt az elmúlt hónapban.

A legfontosabb fegyvertény, hogy a 441-es út elkészült. Elkészült a körforgalom is mindenki meglegedésére. Sokat kellett alkalmazkodnunk az építkezés alatt, de úgy gondoltam megérte. Most egy olyan utat kaptunk cserébe, amely bármely nyugaton lévő úttal felveszi a versenyt. A 2x2 sáv biztosítja, hogy mind a belváros felé, mind hazafelé teljes kényelemben utazzunk. Én a kivitelezőkkel szorosan tartottam a kapcsolatot.

Lehet, hogy a lakosságnak úgy tűnt, hogy az építkezés nem megfelelően halad, de el kell, hogy mondjam: a kivitelező cég nagyon készséges volt minden kérésünkhöz. Minden menet közben felmerülő problémát igyekeztek megoldani. A 441-es út több, mint egy kertvárosba vezető út. Ez a város egyik legfontosabb ütőere lett, mely segíti városunk gazdasági fejlődését is.

A nagy útberuházás mellett jól állunk a tél beállta előtti útkarbantartással is. Megtörtént az utak gréderezése a vasúton túli utcákban is (pl.: Dobokay, Oportó utca), Szolnoki hegy kis utcáiban. Talfájában gréderezés és sekélykátyúzás is volt. Még hátra van Borbás, Törökvész falu.

De árkokat is ástak az elmúlt hónapban az Ezüsfenyő utcán és a Zsigmond Ferenc utcán. A Városüzemeltetési Kft. gépei folyamatosan dolgoznak a 14-es választókerületben. Reményeim szerint az összes fontosabb földesút

karbantartását elvégezzük, még a tél beállta előtt.

A Borbási játszótér lesz november legfontosabb eseménye. Borbáson a város megvásárolt a falu szélén egy területet azzal a céllal, hogy oda játszótér és sportpályát épít. Az első nagy lépés a területszerzés már megtörtént. Most a második nagy lépés következik a játszótér legnagyobb elemének, egy játék kalózhajónak az elhelyezése. Régóta dolgozunk a Borbási játszótér megvalósításán. Nagyon várom már, hogy végre elhelyezésre kerüljön a gyerekek fahajója.

A játszótér környékére – a játszó helyet mintegy körbe fogva – árnyat adó nagyobb fákat is telepítettünk. Ennek anyagi fedezetét a Termostar Kft. által kiírt, a Falu- és Tanyabejáró Alapítvány által elnyert pályázat teremtette meg.

Végezetül egy pár szót szólnék új alpolgármesteri tisztségem mindennapjairól is. Fel-

Dr. Fekete Gábor
önkormányzati képviselő

adatkörömbe tartozik a városi infrastruktúra fejlesztése, az utak, járdák rendben tartása, azaz mostantól nem csak a 14. választókerület útjaiért felelek, hanem az egész város úthálózatáért.

Szerencsére kiváló emberek segítik a munkámat, így bízik abban, hogy a kiváló szakembereket közös csapattá kövacsolvva sikeres városüzemeltetést tudhatunk majd a magunkénak. Talán az első fontos lépést már megtettük. Mégpedig, ahogy a 14. választókerületben jól állnak a telet megelőző földutak karbantartásai, úgy ez elmondható az egész városban is.

Kultúra rovat

Szinte elviselhetetlenül forró volt az idei nyár. De ki emlékszik már arra?! Mostanában – legalábbis szeptember közepe-vége óta – ugyanis szinte folyamatosan fázunk. A „hivatalosan” október 15-én kezdődő fűtési időnél jóval előbb be kellett gyújtani a kazánokba, kályhákba vagy bekapcsolni a villanyradiátort, fűtési módra átállítani a klímát. A borongós, ködös, kifejezetten hideg novemberi időjárásban már az is jól esik, ha csak rá gondolunk a nyárra. Most olvashatunk is róla. Az alábbi tárcanovella Ady Endre „Párizsba beszökött az ősz” versének nyomdokain (de derűsebb hangvétellel) a meleg évszak érkezéséről szól. Szerzője Alföldy-Boruss Dániel Kecskeméten született. Noha már a fővárosban lakik és dolgozik, választókerületünkhez is kötődik. Édesanyja révén, akit sűrűn látogat.

Budapestre beszökött a nyár

Senki sem tudta, hol tűnt fel először.

Egyesek szerint valahol az M5-ös bevezetője fölött jelenhetett meg, ahogy ráérősen szállva szemlélte az alant lévőket, mások a Soroksári út felett vélték látni. Megint mások később úgy emlékeztek, a Duna felett érte el délről a várost.

A fázós reggelen a hideg szélben városlakók borúsán húzták magukon össze a kabátot, nem sokan törődtek a magasan felettük repkedő, vidám kis lénnel. Egy ferencvárosi társasház erkélyén, épp, mikor fölé ért, egy idős asszony lemondóan jegyezte meg, a virágot még mindig nem lehet kint hagyni éjszakára.

Abban már konszenzus volt, hogy kilenc óra körül a kis lény már a Népliget pályaudvar épületének tetejéről lógatta a lábát a városra. Kandin nézte a Hungária körút forgatagát, a villamosra várókat, ahogy a telefonjukat nyomkodva várják a járművet, vagy a szemben lévő irodaház előtt fázósan topogva dohányzókat.

A változást apránként lehetett csak érzékelni, egy idő után melegebb szelek kezdtek fújni dél felől, és a felhők is oszlani kezdtek. A lény mosolygva szállt tovább, most már az Üllői úton haladva befelé.

Amerre haladt, az utcák napsütéssel teltek meg, és egyre hangosabb lett a zsongás az iskolaudvarokon. A járókelők eleinte csak óvatos lelkesedéssel tekintettek az ég felé, és gombolták ki magukon a kabátjaikat.

Délre már egészen megehezett a teremtmény, egy belvárosi társasház tetején a háztetőket és a város látképét

nézegetve lamentált, hogy mit enne szívesen. Végül úgy döntött, elég lesz egy gírosz, amit kézben is elvihet és eleszegethet.

„Hagyma, csípős, mehet minden?” – ébresztette fel az álmodozásából az eladó a körúton, mert a sorban állás közben gondolatai elkalandoztak. „Itt eszi, vagy elviszi?” – kapta a következő kérdést a válasza után, majd az étellel a kirakatokat nézegetve a Károlyi-kert felé vette az irányt.

Egy padra letelepedve, hosszasan nézte az egyre nagyobb erőt kapó melegben az unokáikra vigyázó időseket, az ágyásokban jókedvűen nyíló virágokat, a laptopjaikkal üldögélő egyetemistákat, és hallgatta a fákon csivitelő madarakat.

Hirtelen nyilallt belé a gondolat, hogy neki még dolga van, nem időzhet hosszasan a parkban. Ezért a házak közötti tűzfalak mentén újra a magasba emelkedett, és kis idő múlva már az Olimpia park felett

szállt, alant pedig a kosárlabdázók már pólóra vetkőzve pattogtatták a labdát.

Innen a Váci út fele repült, és az építkezéseken dolgozó munkások a délutáni napsütésben már erősen törölgették a homlokukat. Az irodákból a munkaidő végeztével hazafele igyekvők karjukon vitték a reggel még használt kabátjaikat, és késő délután megteltek a belvárosi kocsimák teraszai is nyüzsgéssel.

Ő ekkor már Zugló felett szállt, ahol egy rövid szoknyában a lépcsőházból kilépő lánynak hosszasan utánanézték a mellette elbiciklizők. Ennek persze kis híján rossz vége lett, mert nem sok hiányzott, hogy egy nagyobb baráti társaságot elsodorjanak, akik a napsugarakat élvezve sétáltak az utcán.

A teremtmény később Budán is feltűnt, legalábbis a BAH-csomópontnál az egyik

araszoló autóban ülő kisgyerek később azt mesélte az édesanyjának, hogy őt látta az égen szállni.

Később pedig egy a kutyáját sétáltató idős úr megesküdtött volna, hogy a Szilágyi Erzsébet fasoron vette észre a városból kifele repülni.

Az bizonyos, hogy a melengető szellők ekkor már a budaiakat is elérték.

A lény végül valahol a Bécsi út felett hagyhatta el kora este

Budapestet, és tűnt el a városaik szeme elől.

Épp ezek voltak azok a percek, amikor valaki a beköszöntött jó időben ledobta a lepedőjét a Margitszigeten a fűre, és a kellemes esti levegőn leheveredett a szétterített plédre.

A lábait keresztbe vetette, a kezét a feje alatt átkulcsolva, jólesően felsóhajtott: „Végre itt a nyár.”

Alföldy-Boruss Dániel

Kulturális ajánlat – Katona József Könyvtár

Visszatér az intézmény egyik legnépszerűbb, a pedagógusokat érintő témákat taglaló előadás-sorozata, a Középpontban a katedra. A várható programkínálatról Steiner Petra, a Katona József Könyvtár kommunikációs és közönségkapcsolati referense tájékoztatta olvasóinkat.

A könyvtárba járás csodáit már a legkisebbek is megtapasztalhatják a 0-3 éves kor között ajánlott Babahancurka mondókázókon. A csütörtök 10 és 11 órás alkalmakon érvényes Babaolvasójegy birtokában, előzetes regisztrációt követően vehetnek részt az érdeklődők.

A történetek iránt rajongó gyerkőcök a Túl az Óperencián családi mesedélutánon találják meg számításaikat szombatonként 3 órától. Az 5 éves kortól ajánlott alkalmakra rendre egy-egy kreatív alkotómunkával is készülnek a könyvtárosok.

Péntekenként délután fél 5-től az óvodás korú gyerkőcöknek lehetőségük van gyakorolni, avagy továbbfejleszteni angol nyelvtudásukat, köszönhetően a Helen Doron Kecskeméti ingyenes foglalkozásának. Havi egyszer pedig a babák is ismerkedhetnek első idegen nyelvükkel a nekik szóló alkalmakon. A részvétel ingyenes, viszont mindkettő esetben előzetes jelentkezéshez kötött!

Szerdánként fél 10-től a Hírös Családmentor Egyesület anya-baba klubja nyújt szakmailag hiteles segítséget

a kisgyermekes családoknak. A heti foglalkozáson való részvétel ingyenes, viszont jelentkezéshez kötött. Regisztráció a Hírcse csacsogó című Facebook-csoportban.

Havonta négy robotprogramozást oktató foglalkozás közül is válogathatnak a tanulni vágyó fiatalok. Keddenként 17, csütörtökönként 15 órakor Könyvtári robotóra, kéthetente szombatonként 15 órakor Robotépítők (november 2., 16., 30.), heti váltásban 9 (november 2., 16., 30.) vagy 15 órakor (október 26., november 9., 23.) szombatonként Robotika kicsiknek Sphero INDI kocsirobotokkal, valamint november 16-án (szombaton) 10 órakor Szombati Spike várja az érdeklődőket. A részvétel valamennyi esetben ingyenes, előzetes regisztrációhoz, valamint érvényes olvasói tagsághoz kötött.

A havi klubtalálkozók a következőképp alakulnak: október 31. Könyvtári Jedi Akadémia, november 5. 15 óra Nyugdíjas Könyvbarátok Klubja (Katona Kecskeméti). Versek Katona Józsefről, előadó: Bajtai Mária tanár, november 7. Harry Potter Klub, november 13. Ars poetica könyvtári versklub (Radnóti Miklós emlékére), november 21. Sci-fi kedvelők találkozója, november 28.

Filmbarbárok (filmdrámák) és Könyvtári Jedi Akadémia. Az időpont nélküli programok egyaránt 16 óra 30 perckor kezdődnek.

Minden hónap utolsó szombatján, így októberben és novemberben is ingyenesen, könyvtári tagság és regisztráció nélkül próbálhatja ki az intézmény VR készülékét. A Europe Direct Bács-Kiskun programja az érintett napokon 13 és 14 óra 30 perc között látogatható.

Októbertől folytatódnak Muráncsik Mónika irodalomterapeuta Biblioterápiás foglalkozásai. A létszámkor-

látos (12 fő) alkalmon egy-egy prózai vagy lírai szöveg segítségével beszélgetnek egymással a jelenlévők, segítve ezzel önismertük elmélyítését. Regisztrálni személyesen a II. emeleti Zenei gyűjteményben vagy e-mailben lehet info@onetextcloser.hu címen, az október 30-i alkalomra legkésőbb október 26-ig, a november 20-i alkalomra pedig legkésőbb november 16-ig. A foglalkozások rendre délután fél 5-kor kezdődnek.

Folytatódik a Középpontban a katedra, nem csak pedagógusoknak szóló előadássorozat. Október 25-én Dr. Pais Ella Regina pszichológus, c. egyetemi tanár a generációs feszültségekről, november 8-án Köpödsi Zsuzsa pszichológus a kommu-

nikációs készséges fejlesztési lehetőségeiről, november 15-én Prof. Dr. Bagdy Emőke klinikai szakpszichológus a kapcsolati kultúráról, november 29-én pedig Prof. Dr. Váradi Judit egyetemi tanár, a Debreceni Egyetem Művészetpedagógiai kutatócsoportjának vezetője a zenei nevelés és oktatás területén folyó kutatásokról tart gyakorlatlaltal vegyes elméleti előadást egyaránt 17 óras kezdő időponttól az érdeklődőknek.

November 12-én Székelyné Kőrösi Ilona történész, etnográfus előadásával a könyvtár névadójára emlékeznek az intézmény munkatársai. Vendégük 16 órás előadásának témája Katona József elfeledett kecskeméti kortársai lesznek.

November 16-án 17 órakor folytatódik Dr. Virág Ágnes tudományos kutató, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem adjunktusának DigiKomm című online kommunikációról szóló sorozata.

Fehér Szilvia nagykovácsi szerző mutatkozik be a közönségnek november 19-én 17 órakor. A Két állomás között és a Mielőtt mind megérkeznénk című kötetek szerzőjével Vámos Tibor könyvtáros fog beszélgetni.

November 28-án délután fél 5-kor várja a képzeletbeli kalandozást kedvelő közönséget az Utazók a könyvtárban turisztikai előadássorozat. A jelenlévőket ezúttal egy visszatérő vendég, Zöldi-Kovácsné Korompai Mónika kalauzolja el Grúziába.

A vad robot – Mitől ilyen jó?

Disney, Pixar és Dreamworks. Ez a három név ugrik be a legtöbb embernek, mikor az animációs filmeket gyártó stúdiókról beszélünk. Ha megnézzük a 2000 és 2020 között készült, ebbe a műfajba tartozó alkotásokat, akkor megállapítható, hogy ők hárman határozták meg ezt a filmművészeti ágat. 2020 óta azonban megtörni látszik a varázs. A Disneynek és a Pixarnak akadtak értékelhető bemutatóik, ugyanakkor ezek minősége és/vagy pénzügyi sikere jócskán elmarad korábbi műveikétől. A Dreamworks ezzel szemben először a Csizmás, a kandúr: Az utolsó kívánság c., most pedig A vad robot című filmmel megugratta a szakma által felállított elvárásokat. De mi az, amiben jobban teljesít, mint versenytársai? Ma erre a kérdésre keresem a választ A vad robot segítségével.

A cselekmény a Rozzum 7134, vagyis Roz névre hallgató robotot követi végig, miután lezuhan egy lakatlan szigetre. A feladatát, szerepét nem találó robot bebarangolja új otthonát, és megismerkedik az élővilággal. Ekkor azonban egy véletlen folytán a nyakába szakad egy kisliba gondozása, aminek folyományaként kénytelen egy róka segítségével felnevelni a csöppséget.

A film egyik nagy erőssége a karakterek szerethetősége és kidolgozottsága. Roz egy szórakoztató és szerethető főszereplő, akinek cselekményszála a tökéletes, hibátlan gépből az anyává, a „vad robottá” való átalakulást követi végig. Az ő gyereke lesz Derűcsőr, a kisliba. Az ő története a kirekesztettséget, a bonyolult szülő-gyermek kapcsolatot mutatja be. Kiemelendő még az eleinte pusztán humorforrásként szolgáló Stikli, a róka, aki a későbbiekben maga is komoly érzelmi jelentőséggel bír majd.

Itt térnék ki az animációra. Az elmúlt években megjelent egy trend, amelynek célja a karakterek leegyszerűsítése, aminek eredményeként körzővel és vonalzóval tervezett dizájnokat kapunk. Ez egyrészt növeli a befogadhatóság mértékét, másrészt csökkenti az animációhoz szükséges időt, ezáltal pénzt spórol a cégeknek. Ez a módszer viszont előidézte a „tökéletes” karakterek megjelenését, akiknek semmilyen hibájuk nincsen. Ezzel a technikával szembefordult a Dreamworks, és egyedi, nem hibátlan szereplőket hozott létre. A megalkotott képi világ emiatt élőnek és vadnak tűnik, ami a mű tematikáját, valamint a karakterek egyéni drámáját is tökéletesen alátámasztja.

Alapvetésnek tűnhet, de a kedvelhető és érdekes szereplők meglete egy filmben rendkívül fontos. Ezen a téren A vad robot egy olyan területen ér el sikert, ahol a közelmúltban sok másik történet kudarcot vallott.

Az elmúlt években rétegfilmek fokozatosan nyertek teret. Ez nem rossz dolog, ugyanis – állítson bárki bármit – fontos, hogy mindenki reprezentálva érezze magát. Ennek ellenére nem szerencsés, ha kizárólagosan adott társadalmi csoportokat helyezünk fókuszba, mivel például egy család számára jelentősen megnehezíti, hogy közös szórakozást találjanak a moziban. Mivel az animációs filmek fő célközönségének pont a családok számítanak, ebben a műfajban kifejezetten negatív hatású lehet egy szűkebb réteg megcélzása. Erre példának említhetjük a Pirula panda c. alkotást, ami csak a tizenéveseknek szólt, így csúfos bukás lett. (Bár ellenpélda is van: az Agymanók 2. hasonló stratégiával sikeres lett, ugyanakkor ott egy folytatásról beszélhetünk, ami jelentősen javítja az esélyeket.)

Ez az a terület, ahol A vad robot tökéletes teljesítményt nyújt. Ebben a műben mindenki találhat neki szóló részeket, egy kisgyermek épp-

úgy, mint egy nagyszülő. Ez a témaválasztásnak köszönhető. Már a cselekmény szinopsziséból is látszik, hogy a központban a családon belüli viszonyok lesznek, ugyanakkor ezen a téren sem erőltet a film a nézőre egy álláspontot, hanem hagyja, hogy mindenki magának értelmezze a történeteket.

Az ehhez hasonló filmek nem működhetnek megfelelő kötődés, valamint kellően kidolgozott konfliktus nélkül. Az alkotók ezen a téren sem okoznak csalódást. Az alapvetően szerethető főhőseinknek egy olyan problémát kell megoldaniuk, amelynek a tónusa tökéletesen előkészíti a befejezést, ami várhatóan jó néhány ember szemébe könnyeket csal majd.

Összefoglalva, valamint a címben feltett kérdésre is válaszolva, egy kellően érzelmes és érdekes történetről van szó, remek animációval megtámogatva, amit ráadásul az egész család élvezni tud. Mindez természetesnek tűnik, viszont, mint látható, az elmúlt években nem kifejezetten árasztottak el minket hasonló minőségű alkotásokkal. Éppen ezért javaslom mindenkinek kortól és nemtől függetlenül, hogy élvezze ki ezt a gyöngyszemet.

Berkecz Lázár

A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Szőlészeti és Borászati Intézete Kecskeméti Kutató Állomása, a Szőlészeti Kutató adott ott-hont idén is a „mára már” öt éves jubileumát ünneplő rendezvénynek.

Október 19-én délután a Kutató Állomás Konferenciatermében „többszörös jubileumot” is ünnepeltünk, hiszen a rendezvényt szervező Kecskeméti-Katonatelepi Ifjúságért Alapítvány 25 éve alakult, a Lakó Sándor Kamarazenekar pedig – aki ez évben is a zenei élményekről gondoskodott –, 20 éve vette fel korábbi művészeti vezetője, Lakó Sándor nevét.

Dr. Oláh Róbert, a Kutató Állomás vezetőjének köszönhetően, elsőként Vivaldi népszerű műve, a g-moll gordonka kettősverseny I. tétele hangzott el. Ezt követően Szabó Attila a Kutató Állomás főmunkatársa emlékezett meg az Intézet köztiszteltben álló, tavasszal eltávozott nyugalmazott igazgató-helyetteséről, Dr. Kerényi Zoltánról, aki a Katonatelepi Közinyek korábbi főszerkesztője is volt. Az Ő emlékére csendült fel ismét Vivaldi gyönyörű muzsikája, a g-moll kettősverseny II. tétele.

A rendezvényt szervező Alapítvány elmúlt 25 éves tevékenységéről, Lázár Jánostól a kuratórium elnökétől hall-

hattunk és láthattunk egy „25 képből álló” rövid áttekintést. Az Alapítvány létrehozásának gondolata Kállai Kálmánné Irénkétől származik, aki az 1940 -s években egy ideig a katonatelepi iskola diákjaként a településen élt. Több mint 25 éve kezdett el azon gondolkodni, hogy a katonatelepi gyermekekért szeretne tevékenykedni. Mintegy továbbadni valamit mindabból, amit gyermekkorában itt Katonatelepen kapott.

Kállai Kálmánné szül. Pataki Irén így ír erről Visszapillantó tükör című könyvében (magánkiadás, 2006): „... 1995 januárjában jött egy igen fontos gondolat számomra. Kopogtattam itt, kopogtattam ott, de megoldásra választ nem kaptam. Szerettem volna az ifjúságot összefogni Katonatelepen. Így kénytelen voltam a Kalocsai Érseki Hivatalhoz fordulni egy kérelemmel. Az engedélyt megkaptam.” Dr. Dankó László kalocsa-kecskeméti érsek 1995. január 11-én élt levelében engedélyezte a katonatelepi ifjúsági ház létrehozására irányuló gyűjtést. Irénke bálákat szervezett, amelyek bevételét elkülönített számlán kezelte. Teltek az évek, de a szükséges anyagai nehezen gyűltek. Irénke később arra az elhatározásra jutott, hogy két kecskeméti vállalkozó segítségével, egy alapítvány létrehozásával „új formát keres álmai megvalósulásának”.

Az Alapítványt 1999. 06. 18-án közhasznú szervezetként vette nyilvántartásba a Bács-Kiskun Megyei Bíróság (Pk.61035/1999/4). Az Alapítvány vezetésére Lázár Jánost kérte fel Kállai Kálmánné, így lett az akkor még ötagú kuratórium elnöke. Akkor már nagycsaládosként, a fiataláért érzett felelősséggel vállalta a felkérést, és a bizalmat a mai napig igyekszik „megszolgálni”.

Lázár János, a teljesség igénye nélkül, a következőkben így emlékezett: „néhány gondolat arról mivel is töltöttük szabadidőnket az elmúlt időszakban. Évekig működtettük és fejlesztettük a „rég” Játzóteret. Létrehoztuk és fejlesztettük a Katona Zsigmond

Emlékparkot és tesszük ezt ma is. Létrehoztuk és működtettük évekig a katonatelepi Általános iskola első igazgatójáról elnevezett Zsigmond Ferenc Ösztöndíj-programot. Rendezvények önálló, vagy együttműködésben történő szervezésével „szolgáltuk és szolgáljuk” a katonatelepi ifjúságot, ápoljuk jeles elődeink Katona Zsigmond, Mathiasz János, Kocsis Pál, Szegedi Sándor emlékét. A Katonatelepi Közinyek kiadói feladatait is korábban mi láttuk el. A jövőben is szeretnénk „együttműködni” Önökkel, köszönjük eddigi és kérjük további, mind szellemi, mind anyagi segítségüket!”

Lázár János visszaemlékezése, előadása után, ismét a zenekaré, volt a főszerep. A második zenei blokkban Apor Lázár tánca (Kájoni kódex) hangzott el, majd Bihari János népszerű verbunkos muzsikája szólt meg.

A rendezvénynek idén díszvendége volt, a jubiláló Ka-

marazenekar mellett, a közel 30 éve Katonatelepen alkotó Lakatos Pál Sándor, Munkácsy-díjas szobrászművész és Kisari István „bor-művész”, a csátaljai Naphegy Pincészet főborásza, a Mathisz János Borrend kancellárja.

Lakatos Pál Sándor a róla készült rövid videóval mutatkozott be. Kisperesken (RO) született 1960. január 29-én. 1990-ben végzett a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Akadémia szobrász szakán. A nyolcvanas évek elején az elszürkült életre, a kommunista diktatúrára reagáló groteszk, abszurd hangvételű tárgyszobrokat készített. A kilencvenes években felállított köztéri szobrain a kolozsvári képzőművészeti főiskolán uralkodó figurális tradíció és szigorú szerkesztés hatása érezhető. Fokozatosan jutott el a kilencvenes évek végére a szintetizáló, a páncélokra emlékeztető kéregszobraihoz. Középméretű elvont plasztikáit kőből, vasból, de elsősor-

ban bronzból készíti. 1991 óta él Kecskeméten, katonatelepi műtermében 1993 óta alkot és tanít. Kezdetben az N.Z.A. és a Nemzetközi Kerámia Stúdió munkatársa, majd 1993-tól a kecskeméti képző- és iparművészeti szakközépiskola alapító tanára. Szobraival rendszeresen szerepel hazai és nemzetközi kiállításokon. Több hazai és nemzetközi művésztelep munkájában vesz részt, néhánynak elindítója. Munkái megtalálhatók a hazai és külföldi magán- és közgyűjteményekben. Eddig több mint 30 munkáját helyezték el köztéren Magyarország mellett, Franciaországban, Dániában, Romániában, Wales-ben.

A művész 10 kiállított alkotását csodálhattuk meg a rendezvényen, melyeket a katonatelepi homok felhasználásával készített. A 2013 novemberében róla elkészült rövidfilm megtekinthető a youtube csatornán: <https://www.youtube.com/watch?v=-ca7CYtWXWco>.

Ezt követően ismét a zenekar „vette át a szót” és Johann Strauss, Pizzicato Polka, valamint Piazzolla, Libertango című műveinek megszólaltatásával tette színesebbé a műsort.

A Kamarazenekar 2004-ben alakult, 2009-től egyesületi formában működik. Az együttes szakmai irányítását Kulcsár Erika a Kecskeméti M. Bodon Pál Alapfokú Művészeti iskola mesterpedagógusa látja el. A zenekar alkotóműhelye, közösségi összetartó ereje mindazoknak, akik a hangszeres zenét nem művelik élethivatásként, azonban hangszeres- és zenei ismereteiket szeretnék bővíteni szakképzett, tapasztalt tanárok, előadóművészek irányításával, közreműködésével. Így vonják be közösségépítő tevékenységünkbe a nyugdíjas, de még aktív zenei szakembereket is. Évente 15-20 alkalommal zenei szolgáltatást látnak el Kecskemét város, továbbá a régió, valamint a külföldi kulturális, zenei civil szervezetek rendezvényein, egyházi- és iskolai alkalmakon. Szakmai kapcsolatokat építenek és tartanak fenn a határon túli magyar kulturális és zenei ci-

vil szervezetekkel, ezáltal erősitve a Kárpát-medencei és az Unió civil hálót. 2015-ben tevékenységük elismeréseként Kecskemét város közgyűlése beemelte az Egyesületet a városi értéktárba.

Harmadik díszvendégünk, Kisari István a csátalján szüretelt szőlő levének kierjesztésével készített „műalkotásokat” mutatott be, a Naphegy Pincészet bor-válogatását. Nyolc tételt kóstolhattunk, amelyek között már voltak idei, de évekkkel ezelőtt készített, tölgfahordóban érlelt „művészeti alkotások” is. Az Irsai Olivér, Cserszegi fűszeres, Olaszrizling, Rosé „Néro” és Cabernet franc tételek idei, ún. primőr borok (új bor) voltak. A primőr bor

még nem kellően érett, picit nyers, de gyümölcsös, friss és könnyed, legyen szó fehéről, rozérol vagy vörösről. A bemutatott tételek között szerepeltek még: Chardonnay 2021-s, Cabernet sauvignon barrique 2017-s és Alkonyat cuvéé barrique 2016-s érlelt bortételek is. Kisari István röviden bemutatta a Pincészetet, beszélt a termőhelyről, az évjáratról, a borkészítéssel és fogyasztással kapcsolatos legújabb ismeretekről és természetesen a poharakba töltött „művészeti alkotásokról” is.

„A Naphegy Pincészet a Hajós-Bajai borvidékhez tartozó, a Duna mellett fekvő, nagy múltú dél-alföldi településen, Csátalján található. A pincészet nevét a Naphegy dűlőről

kapta. Közel 30 hektár saját szőlőültetvényvel rendelkezik a borászat ezen felül megbízható szőlőtermesztő kistermelők biztosítják a borokhoz a kiváló alapanyagot. Boraik magukban hordozzák a bácskai termőföld kitűnő adottságait, a sok napsütést és a magas szintű szakmai munkát. Fehér és rosé boraik acéltartályban, vörösboraik nagyméretű ászokhordókban érnek. A Hajós-Bajai borvidéken kívül Szekszárdon is rendelkeznek szőlővel. A Kadarka szívügye a pincészetnek. A vörös fajták között megtalálható még a Cabernet Sauvignon és Franc, a Merlot, a Kékfrankos, fehérek között pedig a borvidékre jellemző fajták, mint a Cserszegi Fűszeres, az Irsai Olivér és a

Kövödinka.” (<https://www.naphegypinceszeti.hu/>).

Úgy gondolom, mindenki – aki részese volt ennek az élménynek –, keresni fogja és bátrabban emeli le az áruházak polcairól a Naphegy Pincészet palackjait és ajánlja azokat barátainak, ismerőseinek is.

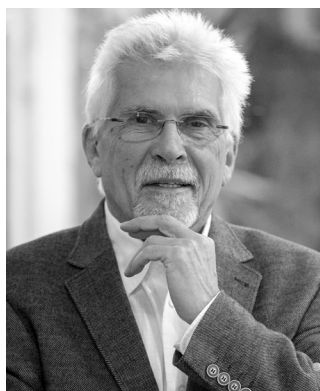
A programot, a rendező Alapítvány és a házigazda Kutatóintézet vendégeként egy szerény agapéval és baráti beszélgetéssel zártuk.

A rendezvény támogatói: Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., MATE SZBI Kecskeméti Kutató Állomás, Lakatos Pál Sándor, Kisari István és a Naphegy Pincészet, Lakó Sándor Kamarazenekar.

– vitis –

Az érték köztünk van – Interjú Mikulás Ferencsel

Kevesen tudják, hogy Mikulás Ferenc, aki a hazai animációs kultúra egyik legjelentősebb alkotója és neve összefonódott a nemzeti animáció és rajzfilmgyártás történetével, Katonalepén él családjával. Az egyik legfontosabb hazai animációs stúdiót 53 éve vezető szakemberrel beszélgettem személyes sorsáról és a Stúdió történetéről.

Mikulás Ferenc élete és munkássága ezer szállal kötődik Kecskeméthez. Kaposváron született, Dunapatajon töltötte gyermekkorát, majd a kunszentmiklósi gimnáziumban folytatta tanulmányait. Itt 1956. október 24-én elszavalta egy forradalmi tüntetésen a Nemzeti dalt, ezért 1957-ben a kunszentmiklósi párttitkár eltávolította a középiskolából, a várost is el kellett hagynia, és egyetemre sem vették föl. Végül Kalocsán sikerült leérteszégiznie. Később a földmérőknél kapott munkát, ahol társai is segédmunkát végző tudós emberek voltak, jegyző, katonatiszt, doktor. Az ő történeteiken keresztül ismerkedett meg a világgal.

A katonaságnál olyan százdabba került, ahol fegyvert nem adtak a kezükbe, de innen vezettek a szálak egy katonatársa segítségével a Pannónia Filmstúdióhoz és Jankovics Marcellhez, későbbi igaz, jó barátjához. Így a katonaságnál töltött idő több jót is jelentett számára. A kecskeméti műterem létrehozásának ötlete Matolcsy H. György, a Pannónia Filmstúdió egykori igazgatójának (Matolcsy György jelenlegi jegybankelnök édesapjának) ötlete volt.

Mikulás Ferenc eleinte segédoperatorként, dolgozott a Pannónia Filmstúdiónál, majd 1971-ben megbízást kapott a kecskeméti filmstúdió létrehozására. A mai napig, immár 53 éve Mikulás Ferenc

vezetője és rész tulajdonosa a már Kecskemétfilm Kft.-nek nevezett intézménynek. Az állami vagyonrészt a rendszer-változáskor 35 munkatársával megvásárolhatták, így többségi magántulajdonba került a Stúdió. Az eltelt évtizedek alatt mindig eredményesen működött a vállalkozás, a hazai projekteket külföldi bér munkákkal is kiegészítik.

A rajzfilmstúdióban dolgozó munkatársaknak kiváló rajzolónak kell lennie, emellett színészi adottságokkal is kell rendelkezniük a karakterek megformálásához. Mikulás szerint erre születni kell, nagyon összetett ennek a feladatnak a végzése. Főleg a metakommunikáció megértése és ábrázolása nehéz feladat, pszichológiai érzékenység is szükséges hozzá. A rajzolókat rajzkészség és más speciális feladatok elvégzése alapján választják ki. Az 1971-es kezdő csapat képzésénél előadásokat tartott művészettörténet-tanár az Iparművészeti Főiskoláról, zeneszerző zeneelméletet tanított, Ruszt József dramaturgiai ismereteket oktatott. Jött szobrász, aki modell utáni rajzot tanított, Pap Gábor néprajzot, Mikulás Ferenc pedig

filmtörténetet tanított a munkatársaknak. A Stúdió munkahely és otthon is, a stúdióvezető egy nagy családnak tekinti az immár több generációból álló stábot. Mikulás tervei között szerepel, hogy Kecskeméten, az egyetemen elinduljon az animátor képzés. Jelenleg filmrendező képzések vannak az egyetemeken, de animátorokat sehol nem képeznek.

„Rossz hangulatban nem lehet jó filmet csinálni.” – vallja Mikulás Ferenc, aki 53 éve vezeti Magyarországon első és máig életben lévő animációs stúdióját, átlagban 40-50 fővel dolgoznak, de a létszám nagyobb produkcióknál eléri a 100 főt is. Ilyen körülmények között készültek a meghatározó rajzfilmek, a nemrégiben, 2020-ban hungarikummá vált Magyar népmesék sorozat, a Vízipók-Csodapók, a Mesék Mátyás királyról és az egész estés Toldi című animáció, Jankovics Marcell utolsó alkotása. (Ő sajnos 2021-ben meghalt.) Készülnek új alkotások is, a Városi legendák sorozat a budapesti műhelyben, A magyar szentek vallomásai, a Cigánymesék és a Magyar népmesék újabb 13 része. Támogatás elnyerése jelenleg pá-

lyázat útján lehetséges a Nemzeti Filmintézetnél, a Nemzeti Kulturális Alapnál, a MOL Új Európa Alapítványánál. Óriási nemzetközi érdeklődés van a Magyar népmesék iránt. 219 országban angol nyelvű verziót néznek, több mint 150 országban a magyar nyelvű változatot. Magas a nézettsége a YouTube-on is, eddig 192 millióan nézték meg, és számuk havonta kétmillióval nő. Bölcsődét, óvodát, kórházat, hotelt díszítenek a mese motívumai. A beszélgetésünk ideje alatt egyébként megszólalt Mikulás Ferenc telefonja, amelynek csengőhangja a Magyar népmesék szignálja, melyet a Kaláka együttes játszik.

Mikulás Ferenc gazdag életútját többször is elismerték, több kitüntetés és díj tulajdonosa. A teljesség igénye nélkül 1995 Magyar Köztársaság Arany Érdemkereszt, 2008 Bács-Kiskun megyei Prima díj, 2011 Magyar Örökség díj, 2011 Köztársaság Elnökének Érdemérme, 2015 Kecskemét díszpolgára, 2016 Prima Prémium díj. 1993-tól a Kecskeméti Animációs Filmfesztivál igazgatója, 1997-2000 a Nemzetközi Animációs Filmművész Szövetség igazgatótanácsának a tagja. Több nemzetközi fesztivál zsűrijének a munkájában is részt vett, többek között például Olaszországban, Dél-Koreá-

ban, Portugáliában, Kínában, Japánban.

A Kecskemétfilm Kft. jelenleg is használt stúdióépülete a Hunyadvárosban található, melyhez az egykori Megyei Tanács és a Pannónia Filmstúdió megállapodásával jutott az 1980-as években. Előtte a mai Orvos- és Gyógyszerésztörténeti Gyűjtemény épületében dolgoztak a belvárosban, de az épület állaga és mérete miatt váltaniuk kellett. Az új helyre egy volt villaépületet kaptak meg, amelyet Kerényi József, későbbi Kossuth-díjas építész tervei alapján átalakítottak, és egy új épületrészt is hozzákapcsoltak. A kert ősfáit megtartva, ápolva min-

den hozzájuk érkező világhírű rendező ültet egy fát, és a kert olyan, mint egy kisebb arborétum.

A jövő évben 85 éves Mikulás Ferenc szeret Katonatelepen lakni, ha ideje és egészsége engedi, kocogni szokott a Platán utcai focipálya körül. Van egy kis konyhakertje, és jó barátságban van az állatokkal, rigóval, hangyával, vakonddal. Kikapcsolódást jelent számára a kertben dolgozni. Bevallása szerint sok feladat vár még rá, az ügyvezetésen kívül a KAFF-hoz kapcsolódó fesztivál igazgatói feladatai és a Kecskeméti megvalósuló Magyar Animáció Házának ügye is.

Hagyomány és Szüret

Közösségi élmények a Mathiász Iskolában

„A legkisebbek mi vagyunk, mégis győzni akarunk! Rá, rá, hajrá!”- harsogta az első osztály október 5-én szombaton, minden egyes állomás előtt. Ez egy különleges nap volt a Mathiász János Általános Iskola diákjai és tanárai számára. Az iskola hagyományosan szeptember végén rendezi meg a Szüreti napot, amely a helyi közösség egyik kiemelt eseménye. Idén ugyan nem a szokásos időben, hanem kicsit később került megrendezésre, de az időjárás kegyes volt hozzánk. Nem zavarta meg eső az évtizedes hagyománnyal bíró rendezvényt, ami a település múltját és Mathiász János, a híres szőlőnemesítő örökségét is ápolja. Ez az esemény nemcsak a diákok, hanem a

helyi lakosok és a szülők körében is nagy népszerűségnek örvend. Kakasfőző verseny és lovaskocsis felvonulás is szí-

nesítette a palettát a családok számára. Az esemény célja évek óta, hogy a gyerekek közelebb kerüljenek egymáshoz,

illetve megismerhessenek néhány Mathiász János által nemesített szőlőfajtát. A gyülekező ugyan az iskolában volt,

de azon a napon a gyermekek az „iskola mellé” jártak, nem a tantermekben gyülekeztek. Az alsós osztályok a tanítók vezetésével, a felsősök pedig csapatokban vettek részt az iskolai tanárai által lebonyolított ügyességi játékokon. Az osztályok a falu területén, az iskola közelében versengtek egymással, a bátrabbak még harsány csatakiáltással is próbálkoztak a pontok gyűjtése érdekében. A csapatoknak már napokkal előtte készülniük kellett, hiszen saját menetlevelet kellett készíteniük, amelyre az állomásokon kapott pontokat vezették fel a verseny során tanáraik. Lelkesen készített rajzaik plusz

pontokat értek, éppen úgy, mint a saját maguk által összehozott csatakiáltás, sőt az ügyességi játékok mellett aszfaltrajz is szerepelt. Mindez hozzájárult a közösségi összetartás erősítéséhez, a helyi identitás ápolásához, miközben jól szórakoztak. Nagyon jó hangulatban telt az a néhány óra, amit azon a napon nem az iskola falai között töltöttünk el. Szőlőszedésben az idén a korai szüret miatt sajnos nem volt részünk, de kicsik, nagyok egyaránt annál nagyobb örömmel fogadták a mustkóstolás lehetőségét a nap végén, amikor a családok már Katonatelep falusi

A kicsinyek aszfaltrajzversenye

rendezvényéhez csatlakozhattak.

A következő ősszel még nagyobb lendülettel és jókedvvel indulunk majd a versenyen és a hagyományörző falu-

si napon, ahol a rendezvény szervezésében az iskolások nagyobb teret kapnak majd.

**Kovács Lászlóné
Marcsi néni**

Mustkóstolás az iskola udvarán

Adventi forgatag Katonatelepen

**Adventi vásár
Kézműves
foglalkozások
Anikó Mesekuckó
koncertje**

**December 15
vasárnap
9:00-12:00
Mathiász János
Általános Iskola
Tornaterem**

Plébániai Szinódus

Kecskemét Főplébánia – 2024. október

Október második hétvégéjén fontos összejövetelekre került sor a Kecskeméti Római Katolikus Főplébánia Közösségi Házában. Plébániai Szinódust tartottunk, vagyis olyan találkozót és tanácskozást, amelyre a Nagytemplomhoz tartozó közösségek, szervezetek tagjait, küldöttségeit hívtuk meg. Ennek a célja részben az volt, hogy a csoportok tagjai megismerjék egymást, tudjanak egymás életéről, programjairól. Részben pedig az, hogy a jelenlegi társadalmi-egyházi helyzetben megvizsgáljuk, hogyan tehetnénk élénkebbé egyházközösségünk életét, milyen örömmel, nehézségekkel találkozunk a mindennapokban.

Október 11-én pénteken késő délután 18 közösség és szervezet küldöttségei mutatkoztak be egymásnak. Nagyon színes, gazdag élet tárult a résztvevők elé: mindenféle korosztály és érdeklődés számára vannak csoportjaink: gyerekeknek, fiataloknak,

Sípós Zsolt

házasoknak és felnőtteknek egyaránt. Lehet csatlakozni énekarhoz, karitatív munkát végző csoporthoz, a hittel ismerkedő, szentségek felvételére készülő közösségekhez, de hagyományos vagy modernbb szellemű imacsoportokhoz is. Nagyon sokféle programot valósítanak meg ezek a kisebb-nagyobb közösségek, segítve a bekapcsolódókat a lelki fejlődésben, az emberi

kapcsolatok ápolásában, a hitélet gyakorlásában, az értékes szabadidőtöltésben, de a társadalmi vagy pszichés problémák kezelésében is.

Október 12-én szombaton délelőtt pedig három szekcióban folyt beszélgetés arról, hogy az egyes szervezetek,

Hortobágyiné Kun Zsuzsa

csoportok milyen örömeiket élnek meg, milyen sikereket, eredményeket tudhatnak magukénak, illetve, hogy milyen problémákkal, nehézségekkel küzdenek. Külön szekciót alkottak az egyházi kórusok, imacsoportok, a felnőttek

közösségei és szervezetei, illetve a gyerekekkel, fiatalokkal foglalkozó csoportok. A sokféle szép élmény mellett mindegyik közösség beszámolt arról, hogy „emberhiánnyal” küzdenek. A meglévő tagok közül a legelkötelezettebbek nagyok sokat tesznek le az asztalra, de ebben nagyon szét is aprózódnak, túlterhelődnek. Vannak, akik csak „hézagosan” járnak a csoportokba, nagyon nehezen találnak időt a hitéleti, egyházi programokra a túl széles kínálat vagy a túl sok feladat

özönében. Új tagokat pedig rendkívül nehéz toborozni, vagy nem a jó módszerekkel próbálkozunk. Leginkább a legutóbbi problémával kapcsolatos előrelépési lehetőségekről szólt a Szinódus utolsó beszélgetése. Annak módozatait kerestük, hogyan érjük el hatékonyabban a mai társadalom enervált és nagyon leterhelt tagjait.

Sok értékes ötlet hangzott el, amelyek közül persze nem mind valósítható meg, pláne nem rövid távon. Azonban mindenképp érdemes egy lelkipásztori tervet alkotni, felépíteni a már működő, bevált programok és az új ötletek, javaslatok mentén.

Erre kerül majd sor 2025. januárjának második felében, amikor egy teljes napot ismét szeretnénk rászánni arra, hogy még konkrétabban tanácskozzunk és tervezgessük a jövőt.

Ebbe akkor már szeretnénk bevonni a város többi plébániáját, katolikus közösségét is.

Papp György

Dr. Finta József
érseki helynök, plébános

Paprikadicsérő-sírató

Bő másfél évtizede is lehet annak, hogy egy vetőmag-boltban nézelődve rábukkantam egy más fajták közé keveredett paprikamagra. A tasakon lévő kép lenyűgözött, kis harang alakú paprikákat ábrázolt. A többihez képest elég borsos ára volt, de miután az eladó megérősítette, hogy valóban ilyen paprika lesz belőle, egy percig sem haboztam. Megvettem, mert tudtam, hogy „ő” lesz az egyik ajándékom, amit Zsuzsika húgom megkap tőlem.

Nem is késlekedtem so-
káig, rövidesen utaztam hű-
gomhoz, Sándorfalvára. Ki-
örvendezve magunkat, hogy
végre látjuk egymást, sorra
átadtam magammal vitt apró
kis meglepetéseimet. Köszö-
nettel vegyes enyhe rosszal-
lással mindegyikre ezt monda-
ta: „már megint költségekre
verted magad, tudod, hogy
nekem az a legnagyobb öröm,
ha jössz.” Ám végül, amikor
a paprikamagra került a sor,
elmaradt a szeretetteljes
szemrehányás. Felragyogott
az arca, s boldogan szorította
magához a kis csomagot.
Tényleg ilyen fog teremni?
– csodálkozott. S noha fog-
almam sem volt róla, ma-
gabizatosan válaszoltam: hát
persze!

Később aztán beszámolt
róla, hogy a tasakban 3 szem
apró mag volt, abból csak
egyetlen tő kelt ki. No, de az
az egy aztán megtette a ma-
gáét! Folyamatosan szinte
ontotta az enyhén csípős,
valóban harang alakú termé-
seit. (Ma már tudjuk, hogy ezt
a chilipaprika fajtát bohócsip-

kának, tulipánpaprikának is
nevezik, de hazánkban akkor
még különlegességnek számí-
tott, korábban nem is ismer-
tük.)

A dédelgetett, tekintettel
simogatott, lélekben ölelge-
tett paprika persze mindvég-
ig kellő gondozást is kapott.
Még palántakorban, a beül-
tetésnél a cserép aljára szá-
rított szarvasmarhatrágyát,
arra kerti földdel kevert kom-
posztot. Majd három hetente
keserűsítő és saját készítésű
tápanyagot. (Esővízben „ér-
lelt” csalán, kamilla, pityang
és más zöld növények keve-
réke.)

Így nem csoda, hogy még
október vége felé is még
mindig hozott újabb és újabb
virágokat a sok zöld termés
mellé. Aztán jöttek a no-
vemberi fagyos éjszakák,
reggelek, amit – szinte hi-
hetetlen – alig-alig sínylett
meg a paprika. Zsuzsika úgy
gondolta, hogy kár lenne ezt
a „drága teremtetést” – ahogy
ő magában becézgette – ott-
hagyni a téli fagyoknak, s
csakúgy, mint a leándereit,

bevitte a lakásba. Az emeleti
részen egy csupa ablakos, de
fűtetlen helyiségben szokta
teleltetni hidegre érzékeny
növényeit.

Szemmel láthatóan a pap-
rika is jól érezte magát itt,
a virágokból ugyan már nem
lett semmi, de a zöld termé-
sek bepirosodtak. Még kará-
csonykor is csemegézhettek
belőlük. Aztán egyszer csak
fokozatosan hullani kezdtek a
levelek, majd végül úgy tűnt,
hogy a tő már nem él.

Ki kellett volna dobni, de
valahogy nem akaródzott.
Hidegben, sárban, latyakban
hügomnak nem volt kedve a
kert leghátsó sarkában lévő
komposzt helyig elcipelni a
földdel együtt nehéz csere-
pet. Meg aztán tőlem kapta,
nehezebb esett, hogy meg-
válnon tőle. Majd tavasszal...
Lehet, hogy akkor nem is a
komposztba teszi, hanem el-
temeti. A lelke mélyén nem is
akarta elhinni, hogy már vége
van. Mindenesetre néha-né-
ha – csakúgy, mint a többi
átteleltetett növényt – kicsit
megöntözte. S láss csodát! Az
elszáradtnak vélt tőn február
környékén kicsi rügyek jelen-
tek meg, amikből lassan ki-
bontakoztak a levélkék.

Volt nagy öröm! Hát még
akkor, amikor már – kikerülve
a szabadba – megindult a vi-
rágzás is. A paprika abban az
évben még több termést ho-

Kovács Klára

zott, mint korábban. S ez így
ment esztendőről esztendőre.
Időnként nagyobb cserépbe
kellett ültetni. Időnként a szá-
raz ágakat le kellett metszeni,
a karvastagságúra terebélye-
sedett tőből kinőtt hajtások
egy részét levágni, hogy a
többi napfényhez jusson.

Az ideai forrás az azonban
megtette a magáét. (Vagy a
növényeket sem kímélő „vé-
gelgyengülés”?) Másfél évti-
zednyi, jó néhány gyümölcs-
fának is becsületére váló
élettartam után a harangter-
mésű paprika megadta magát
sorsának. Ám nem múlt el
nyomtalanul. Zsuzsika – mint-
ha megérezte volna - először
éppen a mostani esztendő-
ben elültetette egy termés
néhány magját, amelyek ki is
keltek, s az „ősanyához” ké-
pest ugyan egyelőre keveset,
de már teremtek is. Szóval
vannak utódok, amelyek most
szintén a „telelőben” várják a
tavaszt.

Milyen fajta szólót termesszünk?

Ha a föld fagya engedi, ak-
kor még novemberben is
érdemes szólót ültetni. Ha
már nem lehetséges, ak-
kor a téli esteken bizonyá-
ra lesz idő átgondolni, hogy
igényeinknek milyen fajta
felel meg jobban? Ehhez
nyújt segítséget az a táblá-
zat, amelyet dr. Hajdú Edit
szakkönyve alapján Lázár
János állított össze Olva-
sóinknak. (A táblázat utol-
só oszlopában az „x” azt
jelenti, hogy az a fajta el-
lenálló a betegségeknek.)

Telepíthető csemegeszőlő-fajták (Nebih, 2024)						
Fajtanév	Fürt tömeg (g)	Bogyó tömeg (g)	Szín	Íz, illat	Érési idő	Ellenállóság
Afuz Ali	700	7,5	fehér	semleges	X. eleje	
Anna	554	6,6	fehér	semleges	VIII. vége	
Arkadija	620	7,2	fehér	semleges	VIII. vége	
Attila	201	5,5	fehér	enyhe musk.	IX. eleje	
Beogradzka bezs. (magvatl.)	600	3,5	fehér	semleges	VIII. vége	
Bogárka	398	6,9	fehér	semleges	VIII. vége	
Cardinal	520	7,2	vörös	semleges	VIII. közepe	
Cegléd szépe	120	3,2	rózsaszín	semleges	IX. közepe	
Csépi muskotály	300	3,5	fehér	muskotály	IX. eleje	X
Csilla	357	5,4	fehér	semleges	VIII. közepe	
Dunav	700	8,8	sötét piros	semleges	IX. eleje	X
Emőke	510	9,4	fehér	semleges	IX. közepe	
Esther	294	3,6	sötétkék	semleges	VIII. eleje	X
Éva	488	6,6	fehér	semleges	VIII. közepe	
Fanny	437	5,5	fehér	semleges	VIII. vége	X
Favorit	316	5,1	fehér	semleges	VIII. közepe	
Guzal kara	400	7,2	sötétkék	semleges	IX. közepe	
Italia	500	8,9	fehér	muskotály	X. eleje	
Kozma Pálné muskotály	180	3,6	fehér	muskotály	VIII. eleje	
Kósa	280	3,9	piros	semleges	VIII. vége	
Lidi	341	3,7	piros	semleges	VIII. vége	X
Mathiasz Jánosné muskotály	127	2,9	piros	muskotály	IX. eleje	
Melinda	491	6,4	kék	semleges	VIII. vége	
Moldova	450	6,5	kék	semleges	IX. vége	X
Narancsízű	295	4,3	fehér	narancsízű	VIII. vége	
Nero	200	3,2	kék	semleges	VIII. eleje	X
Palatina	450	4,5	fehér	muskotály	VIII. közepe	X

Helyi futballhírek

Az NB1-es Kecskeméti TE csapata Karcagon búcsúzott a Magyar Kupától és a bajnokságban 12 forduló után mindössze 5 ponttal az utolsó helyen állnak. Az edzőváltást követően, Gera Zoltánnal sem sikerült még nyerni. Legutolsó meccsükön, a Fehérvár FC otthonában ugyan vezető gólt szereztek, de végül 6:1-es vereséget szenvedett a KTE. A hajrá kimondottan izgalmasra sikeredett: Varga Bence kiállítását követően a cserélehetőség nélkül maradt csapat kaptánya, Vágó Levente vállalta

magára a kapus szerepét. A szurkolókra nagy szükség van a következő hazai meccsen: „Sem magasság, sem mélység nem rettent”. Következő mérkőzés: Kecskeméti TE – Ferencvárosi TE 2024. november 10., 18:00: Széktói Stadion.

A Katonatelepi SE felnőtt csapata a Vármegye III Északi csoportjában 11 forduló után a 6. helyen áll. Négy mérkőzés óta veretlenek és a legutóbbi három meccsüket megnyerték.

A KTSE utánpótlás csapatai tovább meneteltek a

Bozsik-programban. Az U7-es, U9-es és az U11-es korosztály is nagy lelkesedéssel és szép eredményekkel bizonyította, hogy kis közösségünk is fel tudja venni a versenyt a többi városrész illetve nagyobb városi csapatok ellen is.

Vármegyei U13-as csapatunk lejátszotta az őszi forduló utolsó meccsét is. Helvécia vendégeként 1:5-ös győzelemmel búcsúztatták a szezont. Így a 8 meccses szériát 4 győzelemmel, 3 vereséggel és 1 döntetlennel zárták le.

Gratulálunk a Srácoknak és edzőjüknek, Szabó Gábornak!

A tavalyi szezonban az U11-es korosztályban 4 csapat részvételével újtára indult a Barátság Kupa. A 2023/2024-es szezonban megnyerte Katonatelep és a cél nem kevesebb volt, mint idén is így szerepelni. A KTSE küldöttsége „A” és „B” csapattal is el tudott indulni. Az idei szezonban Városföld, Helvécia és a kiskunfélegyházi Astra az ellenfél. Az első fordulóban az „A” csapat 5 mérkőzésből 4 győzelem és 1 vereség, míg a „B” csapat 2 győzelem, 1 döntetlen és 2 vereség mérleggel zárt.

Schaáf-Peller Anita

PAPÍRGYŰJTÉS

Időpontok:

2024. november 19–22. (kedd – csütörtök): 14–17 óráig

2024. november 23. (szombat): 9–12 óráig

Helye: Mathiasz János Általános Iskola

Lehetősége van valamennyi katonatelepi lakosnak és családnak az összegyűlt és feleslegessé vált papír hulladék leadására. Az iskola tanulói között versenyt hirdetünk. A befolyt összegből támogatjuk iskolai rendezvényeinket.

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK KATONATELEPIEKNEK

Általános segélyhívó telefonszám (éjjel-nappal): 112
(továbbra is hívható a 104 (mentők), 105 (tűzoltók)

és a 107 (rendőrség) telefonvonala

Katonatelepi Polgárőrség telefonszáma: +3630 621 6029

Egészségügyi problémákkal kapcsolatos információk

Egészségügyi Központ:

Kecskemét, Katonatelep, Zsigmond Ferenc u. 25/A

Tel.: +3676 76 471 428

Felnőtt háziorvos: dr. Serfőző Katalin

Tel.: +3630 358 7967 Rendelő: +3676 471428

Rendelési idő:

hétfő, szerda, péntek: 8–12 óráig, kedd, csütörtök: 13–17 óráig

e-mail: katonatelep.recept@gmail.com

Gyermekorvos: Dr. Svorenj Gábor +3676 471 053

Rendelési idő: hétfő, szerda, péntek: 8:00–12:00

kedd, csütörtök: 14:00–18:00

e-mail: katonatelep.rendelo@alapellatas.hu

Csecsemőtanácsadás: előre egyeztetett időpontban

Telefon: +3630 083 4160

Védőnői szolgálat: Pék Barbara +36 30 083 4160

Rendelési idő: szerda, péntek: 08:00–09:00,

csütörtök: 08:00–10:00

e-mail: vn-kecskemet21@kmm.hu

Katonatelepi Fiókgyógyszertár:

Kecskemét, Katonatelep, Zsigmond F. u. 25/A

Tel.: +3676 323 188 Nyitvatartási idő: hétfő, szerda, péntek:

8–13 óráig, kedd, csütörtök: 13–18 óráig

Dr. Fekete Gábor önkormányzati képviselő +3670 313 4372

Kecskemét–katonatelepi üzletek, boltok:

Borka pékáru bolt, Ezüstményő utca 1.

Önért 1. Élelmiszerbolt / CBA, Kecskemét

Katonatelep, Lugas sor 52.

Tel.: +3630 769 8259

Önért 2. Élelmiszerbolt / CBA, Kecskemét

Katonatelep, Mátyás u. 37.

Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 6–18, szombat 6–12,

vasárnap 6–11 óráig Tel.: +3630 769 7370

KTSE Balla Krisztián, e-mail: katonatelepise@gmail.com

Kattints a Katonatelepi közügyek internetes oldalára: www.katonatelep.hu

KATONATELEPI KÖZÜGYEK

Kiadó: Falu- és Tanyabejáró Alapítvány (6000 Kecskemét, Talfája tanya 40.)

Felelős kiadó: Kovács Mária Klára kuratóriumi elnök

Alapító szerkesztők: † id. Tóth Viktor, Borsos Mihály, Kisberk Hella

Főszerkesztő: Kovács Klára | Olvasószerkesztő: Hoksza Ildikó | Korrektúra: Takács Dávid

Rovatvezetők: Kisberk Hella, Marsa Tímea (Oktatás, óvoda), Szentesi Zoltán (Sport), Laczay András,

dr. Finta József (Hit és erkölcs), dr. Serfőző Katalin, Baksa-Nagysolymosi Andrea (Egészségügy),

Turai Laura (Kultúra), Lázár János (Kecskemét Katonatelepi Ifjúságáért Alapítvány), Héjjas János (Polgárőrség),

Nyomdai munka: Pendepint Kft., Nagykoros. Készült 1100 példányban